

Rozkład materiału do historii dla technikum

Rozkład materiału uwzględnia zapisy podstawy programowej z 2022 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Temat lekcji	Zagadnienia – materiał nauczania	Podstawa programowa	Liczba godzin
Po co nam historia?	1. Co to jest historia? 2. Znaczenie historii jako nauki 3. Typy źródeł historycznych 4. Periodyzacja dziejów – epoki historyczne 5. Jak pracować ze źródłami historycznymi, tablicami genealogicznymi i materiałem ilustracyjnym?	II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń: 2) rozpoznaje rodzaje źródeł i zna instytucje przechowujące źródła historyczne, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego. I. Historia jako nauka. Uczeń: 1. definiuje podstawowe pojęcia (prehistoria, historia, historiografia, źródło historyczne); 2. przedstawia periodyzację dziejów powszechnych i ojczyrstych.	1
ROZDZIAŁ I: PIERWSZE CYWILIZACJE			
1. Zanim zaczęła się historia	1. Epoki prehistoryczne 2. Skąd wziął się człowiek? 3. Początki życia osiadłego 4. Epoka brązu i epoka żelaza	I. Historia jako nauka. Uczeń: 1. definiuje podstawowe pojęcia (prehistoria, historia, historiografia, źródło historyczne).	1
2. Starożytna Mezopotamia	1. Znaczenie wielkich rzek 2. Sumerowie 3. Początki pisma 4. Pierwsze imperia ludzkości (Babilonia i Asyria)	II. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu. Uczeń: 1. wymienia najważniejsze cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz przedstawia ich wkład do kulturowego dziedzictwa ludzkości.	1
3. Starożytny Egipt	1. Początki państwa faraonów 2. Ustrój polityczny i organizacja społeczeństwa starożytnego Egiptu 3. Wierzenia Egipcjan 4. Osiągnięcia i kultura Egiptu 5. Piramidy i architektura Egiptu	II. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu. Uczeń: 1. wymienia najważniejsze cywilizacje starożytnego Bliskiego Wschodu (Sumerowie, Babilon, Egipt, Persja) oraz przedstawia ich wkład do kulturowego dziedzictwa ludzkości.	1

4. Izrael, Fenicja	1. Biblijne dzieje Izraela 2. Państwo Hebrajczyków 3. Powstania żydowskie i początek diaspory 4. Religia żydowska 5. Fenicja i początki alfabetu	II. Pradzieje i historia starożytnego Wschodu. Uczeń: 2. omawia najważniejsze etapy w starożytnych dziejach narodu żydowskiego	1
ROZDZIAŁ II: DZIEJE STAROŻYTNEJ GRECJI			
1. Hellada i Hellenowie	1. Środowisko naturalne Grecji 2. <i>Polis</i> i jej obywatele 3. Wspólnota Greków 4. Ustroje polityczne greckich <i>poleis</i> 5. Wierzenia Greków 5. Wielka kolonizacja	III. Świat starożytnych Greków. Uczeń: 1. porównuje organizację społeczeństw: Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich <i>poleis</i> ; 3. rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w dziedzinie filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem ich wkładu w kulturę europejską.	1
2. Ateńska demokracja	1. Pierwotny ustrój Aten 2. Początki demokracji ateńskiej 3. Instytucje demokracji ateńskiej 4. Miasta Ateny i Pireus w starożytności	III. Świat starożytnych Greków. Uczeń: 1. porównuje organizację społeczeństw: Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich <i>poleis</i> .	1
3. Starożytna Sparta	1. Położenie i ustrój polityczny 2. Społeczeństwo Sparty 3. Wychowanie i styl życia Spartan	III. Świat starożytnych Greków. Uczeń: 1. porównuje organizację społeczeństw: Aten i Sparty oraz formy ustrojowe greckich <i>poleis</i> .	1
4. Wojny grecko-perskie	1. Imperium perskie 2. Przyczyny wojny 3. Porównanie wojsk greckich i perskich 4. Wyprawa Dariusza i bitwa pod Maratonem 5. Wyprawa Kserksesa 6. Powstanie Związku Morskiego	III. Świat starożytnych Greków. Uczeń: 2. charakteryzuje kulturowe i polityczne konsekwencje wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego.	1
5. Podboje Aleksandra Macedońskiego	1. Wojna peloponeska i upadek dawnych greckich potęg 2. Początki Macedonii i opanowanie Grecji 3. Podboje Aleksandra Macedońskiego 4. Organizacja imperium Aleksandra 5. Epoka hellenistyczna	III. Świat starożytnych Greków. Uczeń: 2. charakteryzuje kulturowe i polityczne konsekwencje wojen grecko-perskich oraz podbojów Aleksandra Macedońskiego.	1

6. Kultura starożytnej Grecji	1. Narodziny filozofii 2. Literatura i teatr 3. Architektura i porządki architektoniczne 4. Igrzyska olimpijskie i sport w życiu Greków 5. Kultura hellenistyczna	III. Świat starożytnych Greków. Uczeń: 3. rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Greków w dziedzinie filozofii, teorii społecznych, literatury i sztuki, ze szczególnym uwzględnieniem ich wkładu w kulturę europejską.	1
ROZDZIAŁ III: DZIEJE STAROŻYTNEGO RZYMU			
1. Republika rzymska	1. Powstanie Rzymu 2. Zasady funkcjonowania i urzędy republiki 3. Społeczeństwo republiki i konflikty społeczne 4. Religia starożytnych Rzymian	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń: 1. charakteryzuje przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta;	1
2. Podboje Rzymu	1. Organizacja armii rzymskiej 2. Podbój Italii i postępowanie wobec podbitych ludów 3. Wojny punickie 4. Podbój świata śródziemnomorskiego	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń: 2. omawia kierunki i charakter ekspansji rzymskiej; wyjaśnia pojęcie imperium.	1
3. Początki cesarstwa rzymskiego	1. Kryzys republiki rzymskiej 2. Rywalizacja o władzę: I i II triumwirat 3. Objęcie władzy przez Oktawiana 4. Ustrój pryncypatu	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń: 1. charakteryzuje przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta; 2. omawia kierunki i charakter ekspansji rzymskiej; wyjaśnia pojęcie imperium.	1
4. Imperium Rzymskie	1. <i>Pax Romana</i> 2. Niewolnictwo w Rzymie 3. Romanizacja i urbanizacja 4. Koniec podbojów Rzymu 5. Rozwój limesu	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń: 1. charakteryzuje przemiany ustrojowe i społeczne (w tym problem niewolnictwa) w państwie rzymskim doby republiki oraz cesarstwa, z uwzględnieniem roli Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta.	1

5. Osiągnięcia Rzymian	1. Prawo rzymskie 2. Architektura i budownictwo 3. Szlaki komunikacyjne 4. Kultura i sztuka antycznego Rzymu 5. Literatura, poezja i teatr 6. Koloseum jako przykład monumentalnej architektury rzymskiej	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń: 6. rozpoznaje osiągnięcia kulturowe starożytnych Rzymian i ich wkład w kulturę europejską.	1
6. Narodziny chrześcijaństwa	1. Nauczanie Jezusa 2. Początki chrześcijaństwa 3. Prześladowania chrześcijan 4. Triumf chrześcijaństwa 5. Pierwsze rozłamy w chrześcijaństwie 6. Wpływ chrześcijaństwa na antyczną obyczajowość	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń: 3. wyjaśnia genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim; 4. charakteryzuje kulturowe znaczenie chrześcijaństwa.	1
7. Upadek cesarstwa rzymskiego	1. Zagrożenie zewnętrzne 2. Kryzys cesarstwa w III w. n.e. 3. Wprowadzenie tetrarchii i dominatu 4. Podział cesarstwa 5. Przyczyny i skutki wędrówki ludów 6. Ostateczny upadek cesarstwa zachodniorzymskiego	IV. Społeczeństwo, życie polityczne i kultura starożytnego Rzymu. Uczeń: 5. wyjaśnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku państwa rzymskiego.	1
ROZDZIAŁ IV: POCZĄTKI ŚREDNIOWIECZA			
1. Cesarstwo bizantyjskie	1. Znaczenie Bizancjum jako kontynuacji tradycji rzymskiej 2. Imperium Justyniana Wielkiego 3. Ustrój Bizancjum 4. Osiągnięcia Bizantyjczyków 5. Schyłek potęgi Bizancjum	V. Bizancjum i świat islamu. Uczeń: 1. lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie i charakteryzuje jego osiągnięcia w zakresie kultury.	1
2. Narodziny i podboje islamu	1. Mahomet i jego religia 2. Zasady islamu 3. Podboje Arabów 4. Rozpad imperium arabskiego 5. Osiągnięcia Arabów 6. Meczety i architektura arabska	V. Bizancjum i świat islamu. Uczeń: 2. wyjaśnia genezę islamu i charakteryzuje główne zasady tej religii; 3. przedstawia charakter i główne kierunki ekspansji arabskiej; 4. opisuje charakterystyczne cechy kultury arabskiej.	1
3. Na gruzach Imperium Rzymskiego	1. Pierwsze państwa barbarzyńskie 2. Chrystianizacja barbarzyńców 3. Początki rządów Karolingów 4. Kształtowanie się nowych społeczności w Europie	VI. Europa wczesnego średniowiecza. Uczeń: 1. opisuje zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, ze szczególnym uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego; 3. opisuje proces tworzenia się państw w Europie,	1

		z uwzględnieniem ich chrystianizacji.	
4. Imperium Karola Wielkiego	1. Podboje Karola Wielkiego 2. Odrodzenia cesarstwa na zachodzie 3. Organizacja państwa Karola Wielkiego 4. Renesans karoliński	VI. Europa wczesnego średniowiecza. Uczeń: 1) opisuje zasięg terytorialny, organizację władzy, gospodarkę i kulturę państwa Franków, ze szczególnym uwzględnieniem polityki Karola Wielkiego; 2) charakteryzuje ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów.	1
5. Czasy Ottonów	1. Podział imperium Karolingów 2. Panowanie Ottona I 3. Otton III i cesarstwo uniwersalne 4. Podboje Wikingów 5. Korona Rzeszy jako symbol potęgi cesarzy	VI. Europa wczesnego średniowiecza. Uczeń: 2). charakteryzuje ideę odnowienia cesarstwa rzymskiego na przykładzie jej realizacji przez państwo Karolingów oraz Ottonów.	1
6. Feudalizm i społeczeństwo stanowe	1. Przemiany społeczne u progu średniowiecza 2. System lenny 3. Średniowieczne społeczeństwo stanowe 4. Rycerstwo jako najważniejszy stan średniowiecznej Europy 5. Kultura rycerska	VI. Europa wczesnego średniowiecza. Uczeń: 3. opisuje proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji. VIII. Gospodarcze i społeczne realia średniowiecznej Europy. Uczeń: 1. charakteryzuje funkcjonowanie władzy, struktur społecznych i gospodarki w systemie feudalnym.	1
7. Pierwsze państwa Słowian	1. Początki Słowian 2. Kultura Słowian 3. Państwo Samona 4. Państwo Wielkomorawskie 5. Początki państwa czeskiego 6. Ruś Kijowska	VI. Europa wczesnego średniowiecza. Uczeń: 3. opisuje proces tworzenia się państw w Europie, z uwzględnieniem ich chrystianizacji.	1
ROZDZIAŁ V: POLSKA ZA PIERWSZYCH PIASTÓW			

1. Początki państwa polskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ziemie polskie w czasach przedślaviańskich 2. Plemię Polan 2. Pierwsi władcy z rodu Piastów 3. Podboje Piastów 4. Chrzest Mieszka I 5. Polityka zagraniczna Mieszka I 6. Znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa 	<p>IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia uwarunkowania narodzin państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego; 2. wyjaśnia znaczenie organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego; 3. opisuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w.; <p>XIII. Kultura średniowiecza. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. określa znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej. 	1
2. Panowanie Bolesława Chrobrego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Misja biskupa Wojciecha 2. Zjazd gnieźnieński 3. Wojny polsko-niemieckie 4. Wyprawa kijowska 5. Pierwsza polska koronacja 6. Monarchia patrymonialna 7. Drzwi Gnieźnieńskie i żywot św. Wojciecha 	<p>IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia uwarunkowania narodzin państwa polskiego i jego chrystianizacji, z uwzględnieniem roli Mieszka I i Bolesława Chrobrego; 2. wyjaśnia znaczenie organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego; 3. opisuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w. 	1
3. Kryzys monarchii Piastów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Panowanie Mieszka II 2. Kryzys wewnętrzny państwa Piastów 3. Powstanie ludowe i najazd Brzetysława 4. Odbudowa monarchii przez Kazimierza Odnowiciela 	<p>IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. opisuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w. 	1
4. Od Bolesława Śmiałego do Bolesława Krzywoustego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rządy, koronacja i upadek Bolesława Śmiałego 2. Panowanie Władysława Hermana 3. Konflikt Zbigniewa i Bolesława 4. Podbój Pomorza 	<p>IX. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. wyjaśnia znaczenie organizacji kościelnej dla funkcjonowania państwa wczesnopiastowskiego; 3. opisuje zmiany terytorialne państwa polskiego w X–XII w. 	1
5. Testament Bolesława Krzywoustego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Statut Bolesława Krzywoustego 2. Konflikt pomiędzy synami Krzywoustego 3. Upadek zasady senioratu 4. Pogłębianie się rozbicia dzielnicowego 	<p>X. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia dzielnicowego. 	1
ROZDZIAŁ VI: PEŁNIA I SCHYLEK ŚREDNIOWIECZA W EUROPIE			

1. Między cesarstwem a papieżem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upadek autorytetu papieża 2. Reforma gregoriańska 3. Szczyt potęgi papieża 4. Wielka schizma wschodnia 	<p>VII. Europa w okresie krucjat. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia przyczyny rywalizacji papieża z cesarstwem o przewodnictwo w <i>christianitas</i>. 	1
2. Wyprawy krzyżowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek zagrożenia tureckiego 2. Pierwsza krucjata 3. Powstanie zakonów rycerskich 4. Przebieg kolejnych krucjat 5. Skutki wypraw krzyżowych 	<p>VII. Europa w okresie krucjat. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. charakteryzuje uwarunkowania wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej oraz przedstawia ich skutki. <p>VIII. Gospodarcze i społeczne realia średniowiecznej Europy. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. opisuje charakterystyczne przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII w. 	1
3. [4.] Wieś i miasto w średniowieczu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowe rozwiązania w rolnictwie 2. Rozwój osadnictwa 3. Odrodzenie miast 4. Rozwój handlu 5. Rzemiosło w średniowieczu 6. Układ przestrzenny średniowiecznych miast i wsi 	<p>VIII. Gospodarcze i społeczne realia średniowiecznej Europy. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. opisuje charakterystyczne przejawy ożywienia społeczno-gospodarczego w Europie XI–XIII w. 	1
4. [5.] Kościół w średniowieczu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiany w Kościele w XI–XIII w. 2. Zakon cystersów 3. Herezje średniowieczne 4. Św. Franciszek z Asyżu i zakon franciszkanów 5. Św. Dominik Guzman oraz św. Tomasz z Akwinu i zakon dominikanów 6. Upadek znaczenia politycznego papieża 7. Schizma zachodnia 	<p>VII. Europa w okresie krucjat. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia przyczyny rywalizacji papieża z cesarstwem o przewodnictwo w <i>christianitas</i>. <p>XI. Europa późnego średniowiecza. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. charakteryzuje przemiany społeczne i gospodarcze w Europie w późnym średniowieczu; <p>XIII. Kultura średniowiecza. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia uniwersalny charakter kultury zachodniego średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa (<i>christianitas</i>, łacina, etos rycerski i sztuka). 	1
5. [6.] Europa późnego średniowiecza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czarna śmierć 2. Bunt chłopów w Europie Zachodniej 3. Husytyzm 4. Zagrożenie tureckie i upadek Bizancjum 	<p>XI. Europa późnego średniowiecza. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. charakteryzuje przemiany społeczne i gospodarcze w Europie w późnym średniowieczu; 2. charakteryzuje następstwa upadku cesarstwa bizantyjskiego i ekspansji tureckiej dla Europy. 	1

6. [7.] Kultura średniowiecznej Europy	<ul style="list-style-type: none"> 1. Uniwersalny charakter kultury średniowiecznej Europy 2. Sztuka romańska 3. Sztuka gotycka 4. Scholastyka i początek europejskich uniwersytetów 5. Architektura średniowiecza 	<p>XIII. Kultura średniowiecza. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia uniwersalny charakter kultury zachodniego średniowiecza, wskazując na wyjątkową rolę chrześcijaństwa (<i>christianitas</i>, łacina, etos rycerski i sztuka); 2. rozpoznaje dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; 5. charakteryzuje sztukę romańską i gotycką w odniesieniu do swojego regionu. 	1
ROZDZIAŁ VII: POLSKA W PÓŹNYM ŚREDNIOWIECZU			
1. Polska dzielnicowa	<ul style="list-style-type: none"> 1. Koniec pryncypatu 2. Sprowadzenie Krzyżaków 3. Najazd Mongołów na Polskę 4. Kres władzy patrymonialnej 5. Lokacje wsi 6. Początki miast na ziemiach polskich 	<p>X. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia dzielnicowego; 2. opisuje przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich oraz ocenia społeczno-kulturowe skutki kolonizacji na prawie niemieckim. 	1
2. Odbudowa Królestwa Polskiego	<ul style="list-style-type: none"> 1. Skutki rozbicia dzielnicowego 2. Początek rywalizacji o tron krakowski 3. Koronacja Przemysła II 4. Panowanie Wacława II 5. Początki rządów Władysława Łokietka 6. Koronacja Łokietka 7. Polityka międzynarodowa Władysława Łokietka 	<p>X. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnia przyczyny polityczne i społeczno-gospodarcze oraz następstwa rozbicia dzielnicowego; 3. charakteryzuje proces przezwyciężenia rozbicia politycznego ziem polskich ze wskazaniem na rolę władców i Kościoła. <p>XII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. opisuje proces zjednoczeniowy i rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV w. 	1
3. Polska za Kazimierza Wielkiego	<ul style="list-style-type: none"> 1. Początki rządów Kazimierza – pokój z Czechami i Krzyżakami 2. Podbój Rusi 3. Rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego 4. Reformy państwa i prawa 5. Założenie uniwersytetu krakowskiego 	<p>XII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. opisuje proces zjednoczeniowy i rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV w.; 2. charakteryzuje rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; 3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w. 	1

4. Od Andegawenów do Jagiellonów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koniec rządów Piastów 2. Panowanie Ludwika Węgierskiego 3. Panowanie Jadwigi 4. Przyczyny unii z Litwą 5. Rządy Władysława Jagiełły 6. Problemy z następstwem tronu i początek dynastii Jagiellonów 	<p>XII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. charakteryzuje rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; 3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w. 	1
5. Wielka wojna z zakonem krzyżackim	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny wojny z zakonem krzyżackim 2. Bitwa pod Grunwaldem – przebieg i znaczenie 3. I pokój toruński 4. Konflikt polsko-krzyżacki na soborze w Konstancji 5. Dalsze wojny z zakonem 	<p>XII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. charakteryzuje i ocenia stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej. 	1
6. Kazimierz Jagiellończyk i wojna trzynastoletnia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Panowanie Władysława Warneńczyka i klęska pod Warną 2. Kryzys państwa krzyżackiego 3. Wojna trzynastoletnia 4. II pokój toruński 5. Polityka dynastyczna Kazimierza Jagiellończyka 	<p>XII. Polska w XIV i XV w. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opisuje proces zjednoczeniowy i rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV w.; 2. charakteryzuje rozwój monarchii stanowej w Polsce, uwzględniając strukturę społeczeństwa polskiego w późnym średniowieczu i rozwój przywilejów szlacheckich; 3. wyjaśnia międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania związków Polski z Węgrami i Litwą w XIV i XV w.; 4. charakteryzuje i ocenia stosunki polsko-krzyżackie na płaszczyźnie politycznej, gospodarczej i kulturowej. 	1
7. Kultura Polski średniowiecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sztuka romańska w Polsce 2. Sztuka gotycka na ziemiach polskich 3. Początki polskiego dziejopisarstwa 4. Szkolnictwo i Akademia Krakowska 	<p>XIII. Kultura średniowiecza. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. rozpoznaje dokonania okresu średniowiecza w dziedzinie kultury, z uwzględnieniem dorobku polskiego średniowiecza; 3. określa znaczenie chrześcijaństwa w obrządku łacińskim dla rozwoju kultury polskiej; 4. charakteryzuje sztukę romańską i gotycką w odniesieniu do swojego regionu. 	1